

הַלְבוֹת מַעֲלָה פֶּרֶק ד

א. הַמִּפְרִישׁ מַעוֹת לַחֲטָאתוֹ לְעוֹלָתוֹ וְלֹא־שָׁמוֹ, לַתּוֹרִים וּבְנֵי יוֹנָה מוֹעֲלִין בָּהֶן מַשְׁעָה שֶׁהַפְּרִישׁ; הַפְּרִישׁ לְשִׁלְמִים, אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן.

ב. הַקָּדִישׁ אָבֵר אֶחָד לְדָמָיו לַמִּזְבֵּחַ הָרִי זֶה סֶפֶק אִם פִּשְׁטָה קִדְשָׁה בְּכָלוֹ, אוֹ לֹא פִשְׁטָה. לְפִיכָף תִּקְרַב, וְלֹא יִפְדֶּה; וְאִם נִפְדֶּה, אֵין מוֹעֲלִין בְּפִדְיוֹנוֹ.

ג. הַמִּפְרִישׁ מַעוֹת לַנְּזִירוֹתוֹ, אֲסוּר לַהֲנוֹת בָּהֶן; וְאִם נִהְנֶה, לֹא מַעַל מִפְּנֵי שֶׁהֵן רְאוּיִין לְבוֹא כָּלן שְׁלָמִים, וְאֵין בְּשִׁלְמִים מַעֲלָה אֲלֹא בְּאַמּוּרִיהֶן אַחֵר זְרִיקַת דָּמִים. מֵת, יִפְלוּ לַנִּדְבָּה: הָיוּ מִפְּרָשִׁים דָּמֵי חֲטָאת יִלְכוּ לָיִם הַמֶּלַח, וְלֹא נִהְנִין וְלֹא מוֹעֲלִין; דָּמֵי עוֹלָה יָבִיאוּ עוֹלָה, וּמוֹעֲלִין בָּהֶן.

ד. אָמַר אֱלוֹ לַחֲטָאתִי, וְהִשָּׂאָר לַנְּזִירוֹתֵי אִם נִהְנֶה בְּכָל הַשָּׂאָר, מַעַל; נִהְנֶה בְּמִקְצָתוֹ, לֹא מַעַל. וְכֵן אִם אָמַר אֱלוֹ לְעוֹלָתִי, וְהִשָּׂאָר לַנְּזִירוֹתֵי, וְנִהְנֶה בְּכָלן מַעַל; נִהְנֶה בְּמִקְצָתָן לֹא מַעַל, שְׂאִין בְּדָמֵי שְׁלָמִים מַעֲלָה.

ה. הַפְּרִישׁ מַעוֹת וְאָמַר, אֱלוֹ לְעוֹלָתִי וְאֱלוֹ לַחֲטָאתִי וְאֱלוֹ לְשִׁלְמִי, וְנִתְעַרְבוּ מוֹעֲלִין בְּכָלן, וּמוֹעֲלִין בְּמִקְצָתָן. וְכִיצַד יַעֲשֶׂה יִקַּח שְׁלוֹשׁ בְּהֵמוֹת, וּמִחֲלֵל דָּמֵי חֲטָאת בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא עַל הַחֲטָאת, וּדְמֵי עוֹלָה עַל הָעוֹלָה, וּדְמֵי שְׁלָמִים עַל שְׁלָמִים.

ו. אֶחָד מִמִּחְיָבֵי קִנְיִן שֶׁהַפְּרִישׁ מַעוֹת וְאָמַר, אֱלוֹ לַחֲטָאתִי וְאֱלוֹ לְשִׁלְמִי, וּמוֹעֲלִין בְּכָלן, וּמוֹעֲלִין בְּמִקְצָתָן. וְאִם מֵת יִפְלוּ לַנִּדְבָּה כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּנִזְרוֹת, וּמוֹעֲלִין בָּהֶן.

ז. הַמִּפְרִישׁ חֲטָאת עַל אֲכִילַת חֶלֶב, וְהִבִּיֵּאתָ עַל אֲכִילַת דָּם הָרִי זֶה לֹא כִפָּר, לְפִיכָף לֹא מַעַל. הַפְּרִישׁ מַעוֹת לַחֲטָאת חֶלֶב, וְקָנָה בָּהֶן חֲטָאת לְדָם בְּשׁוּגַג כִּפָּר, לְפִיכָף מַעַל; בְּמַזִּיד לֹא כִפָּר, לְפִיכָף לֹא מַעַל.

ח. הַמִּפְרִישׁ שְׁתֵּי סִלְעִים לְאֶשֶׁם, וְלָקַח בָּהֶן שְׁנֵי אֵילִים לַחֲלִין הוּאִיל וְקָנָה חֲלִין בְּדָמֵי אֶשֶׁם, מַעַל, וְחִיב לְשַׁלֵּם עֲשָׂרָה דִּינָרִין שֶׁהֵן שְׁנֵי סִלְעִים וְחֲמִשָּׁן, וְיָבִיא בָּהֶן אֶשֶׁם; וְיָבִיא קָרְבַּן אֶשֶׁם, עַל מַעֲלָתוֹ.

ט. לְפִיכָף אִם הָיָה אֶחָד מִשְׁנֵי הָאֵילִים שֶׁקָּנָה יָפָה שְׁתֵּי סִלְעִים, וְהַשְּׁנֵי יָפָה עֲשָׂרָה דִּינָרִין יָבִיא הַשְּׁוֹהָה עֲשָׂרָה, אֶשֶׁם תַּחַת הַמַּעֲלָה עִם הַחֲמִשָּׁן; וְיָבִיא הַשְּׁוֹהָה שְׁנֵי סִלְעִים, אֶשֶׁם עַל מַעֲלָתוֹ.

י. לָקַח אֶחָד לְאֶשֶׁם, וְאֶחָד לַחֲלִין אִם הָיָה שְׁלֹא־אֶשֶׁם יָפָה שְׁתֵּי סִלְעִים, יָבִיא אוֹתוֹ לְאֶשְׁמוֹ הָרֹאשׁוֹן. וְכֵן אִם הָיָה זֶה הַחֲלִין יָפָה שְׁתֵּים יָבִיא אוֹתוֹ אֶשֶׁם מַעֲלָתוֹ, שֶׁהָרִי מַעַל בְּסִלְעַת אַחַת מִדְּמֵי הָאֶשֶׁם; וְיִשְׁלַם חֲמִשָּׁה דִּינָרִין, וְיִפְלוּ לַנִּדְבָּה.

יא. הִנֵּהנָה מִדְּמֵי חֲטָאת, עַד שֶׁלֹּא קָרְבָה חֲטָאתוֹ יוֹסִיף חֲמִשָּׁן עַל מֶה שֶׁנִּהְנֶה, וְיָבִיא בְּדָמִים חֲטָאתוֹ, וְיָבִיא קָרְבַּן אֶשֶׁם, עַל מַעֲלָתוֹ; וְכֵן אִם נִהְנֶה מִדְּמֵי אֶשֶׁם, עַד שֶׁלֹּא קָרַב אֶשְׁמוֹ יוֹסִיף חֲמִשָּׁן, וְיָבִיא בְּדָמִים אֶשְׁמוֹ, וְיָבִיא אֶשֶׁם אַחֵר, לְמַעֲלָתוֹ: שֶׁקָּרְבָנוֹת הַמִּזְבֵּחַ, מַעֲלָתָן לְקָרְבָנוֹת הַמִּזְבֵּחַ. וְקִדְשֵׁי בֶדֶק הַבֵּית, מַעֲלָתָן לְבֶדֶק הַבֵּית.

יב. נודע לו שְׁמַעֵל, ואחר כך קָרְבָה חֲטָאתוֹ וַעֲדִין לֹא הִפְרִישׁ מְעִילָתוֹ, אוֹ שֶׁהִפְרִישָׁהּ, וְלֹא כָלְלָהּ בְּדַמִּי חֲטָאתוֹ יוֹלִיד הַמְעִילָה וְחֲמָשָׁה לַיִם הַמֶּלַח; נודע לוֹ שְׁמַעֵל אַחֵר שֶׁקָרְבָה חֲטָאתוֹ יָפְלוּ מַעוֹת הַמְעִילָה וְחֲמָשָׁה לַנִּדְבָה, שְׁאִין מִפְּרִישִׁין פִּתְחָלָה לְאַבוֹד. וּבֵין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ, יָבִיא אֲשֶׁם מְעִילָתוֹ.

יג. וּבְאֲשֶׁם, בֵּין שְׁנוּדַע לוֹ שְׁמַעֵל קֵדֶם שֶׁקָרַב אֲשָׁמוֹ אוֹ אַחֵר שֶׁקָרַב תִּפְּל מְעִילָתוֹ וְחֲמָשָׁה לַנִּדְבָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיא כְּמוֹתֵר אֲשֶׁם; וְיָבִיא אֲשֶׁם מְעִילָתוֹ.

יד. הַמוֹכֵר עוֹלָתוֹ, וְשִׁלְמִיו לֹא עָשָׂה כָּלוּם. וְדִין תוֹרָה, שִׁיחֲזֹרוּ הַמַּעוֹת חֲלִין כְּמוֹת שֶׁהָיוּ; וְקִנְסוּ אוֹתוֹ חֲכָמִים, שִׁיפְלוּ הַמַּעוֹת לַנִּדְבָה: אִפְּלוּ הִיתָה הַבְּהֵמָה שׁוֹוָה אַרְבַּעַה, וּמִכְרָה בְּחֲמָשָׁה הַחֲמָשָׁה כָּלָן יָפְלוּ לַנִּדְבָה. וְאִין כָּאן מְעִילָה לֹא מִדְּבָרֵי תוֹרָה, וְלֹא מִדְּבָרֵי סוּפְרִים.

טו. יֵשׁ מְעִילָה בְּנִדְרִים. פִּיצֵד: הָאוֹמֵר כֶּכֶר זֶה עָלֵי קָרְבָן, אוֹ הֶקְדֵּשׁ, וְאָכְלָה מֵעַל, אֵף עַל פִּי שֶׁהִיא מִתֵּרֶת לְאַחֲרִים; לְפִיכָךְ אִין לָהּ פְּדִיוֹן, שֶׁהָרִי אֵינָהּ קֹדֶשׁ אֲלֵא לְזֶה בַּלְבָּד. אָמַר כֶּכֶר זֶה קֹדֶשׁ, אוֹ קָרְבָן, וְאָכְלָה, בֵּין הוּא בֵּין אַחֵר מֵעַל; לְפִיכָךְ יֵשׁ לָהּ פְּדִיוֹן.

טז. הִיתָה לְפָנָיו כֶּכֶר שֶׁלֶהֶפְקֵר, וְאָמַר כֶּכֶר זֶה הֶקְדֵּשׁ נְטִלָה עַל מִנַּת לְאָכְלָהּ, מֵעַל לְפִי כָּלָה; עַל מִנַּת לְהוֹרִישָׁהּ, מֵעַל לְפִי טוֹבַת הַנִּיָּה שְׁבָה.

יז. הָאוֹמֵר לְחִבְרוֹ כֶּכֶרִי עָלֶיךָ הֶקְדֵּשׁ, וְחֲזַר וּנְתַנָּה לוֹ הַמִּקְבֵּל מִתַּנָּה זֶה מֵעַל, לְכַשְׁיוּצִיא: שֶׁהָרִי הַנּוֹתֵן, אֵינָהּ אֲסוּרָה עָלָיו. וְכֵן כָּל פִּיוּצָא בְּזֶה מִשְׁאֵר הַקּוֹנְמוֹת, יֵשׁ בָּהֶן מְעִילָה לְנֶאֱסֹר בָּהֶן. וְכָל דְּבָרִים הַנֶּאֱסָרִין עָלָיו בְּנִדֵּר כְּזֶה, מִצְטָרְפִין; וְאִם נִהְנָה מִכָּלָן בְּשׁוֹוָה פְּרוּטָה, מֵעַל.

יח. הָאוֹמֵר הָרִי הַנְּטִיעוֹת הָאֵלוֹ קָרְבָן אִם אֵינֶן נִקְצָצוֹת הַיּוֹם, וְטָלִית זֶה קָרְבָן אִם לֹא תִשְׁרֹף הַיּוֹם, וְעֵבֶר הַיּוֹם, וְלֹא נִקְצָצוּ וְלֹא נִשְׂרָפָה הַטָּלִית הָרִי הֵן הֶקְדֵּשׁ; וַיִּפְדּוּ כִּשְׂאֵר הַהֶקְדָּשׁוֹת, וְאַחֵר כֶּךָ יִהְיֶה בָּהֶן.

יט. אָבֵל אִם אָמַר הָרִי הַנְּטִיעוֹת הָאֵלוֹ קָרְבָן, עַד שִׁיקָצוּ אֵינּוּ יָכוֹל לְפָדוֹתָן: שֶׁבְּכָל עֵת שִׁיפְדוּ יִחֲזְרוּ הֶקְדֵּשׁ, עַד שִׁיקָצוּ; וְכִיוֵּן שֶׁנִּקְצָצוּ אֵינֶן צָרִיכִין פְּדִיוֹן, אֲלֵא נִהְיִין בָּהֶן מִיד. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשִׁפְדִּין הַמִּקְדִּישׁ. אָבֵל אִם פָּדִין אַחֵר הָרִי אֵלוֹ יוּצְאִין לְחֲלִין, אֵף עַל פִּי שֶׁעֲדִין לֹא נִקְצָצוּ; וַיִּהְיוּ מִתְרִין אֵף לַמִּקְדִּישׁ.